

Abstract

Reading habits are discussed in many parts of the world. Although there are many methods and techniques applied to the students to gain this habit, there are many studies that show that they cannot reach the desired level. In this context, it is necessary to systematically apply the book reading habits within a certain program. In this study, in order to improve the attitudes of the students towards reading, it is aimed to reveal the associations of books or films that the candidates have already read and the books taught to the Turkish Teacher candidates. This study is descriptive and in the screening model. In this study, Seksen Günde Devri Alem, La Fontaine Masalları, Billur Köşk Masalları, Define Adası, Pinokyo, Yalnız Efe and Falaka were taught to students. As a result of the study, it is observed that there are 106 associations in totally, in particular it has been observed that the books were taught by the girls were more connoting than the male students. When you look at the books that make the most associations, it has been determined that Billur Köşk Masalları and La Fontaine Masalları were made association nineteen books, Yalnız Efe was made association five movies and at the same time at least associative books are Treasure Island (9 books were made associations), Falaka (9 books were made associations), Yalnız Efe(9 books were made associations) and at least movie associative book is The Define Adası (1 movie was made association).

Key Words: Book, Reading Habit, Association

Özet

Kitap okuma alışkanlığının öğrencilere nasıl kazandırılacağına dair dünyanın birçok yerinde çeşitli tartışmalar yapılmaktadır. Bu nedenle öğrencilere okuma alışkanlığının kazandırılması için birçok farklı yöntem ve teknik uygulanmasına rağmen hala istenilen düzeye gelinemediğini ortaya koyan birçok çalışma bulunmaktadır. Bu bağlamda kitap okuma alışkanlığının sistemli bir şekilde belli bir program dâhilinde uygulanması gerekmektedir. Bu çalışmada öğrencilerin okumaya yönelik tutumlarını geliştirmek amacıyla Türkçe öğretmen adaylarına dönem içerisinde kitap okutulmuştur. Okutulan kitaplarla adayların daha önce okuduğu kitap ya da filmleri ilişkilendirme ve çağrışımlarını yapmaları istenmiştir. Bu çalışma betimsel olup tarama modelindedir. Çalışmada Seksen Günde Devri Alem, La Fontaine'den Masallar, Billur Köşk Masalları, Define Adası, Pinokyo, Yalnız Efe ve Falaka adlı kitaplar öğrencilere okutulmuştur. Çalışmanın sonucunda cinsiyete göre çağırışım/ilişkilendirme durumuna bakıldığında toplamda 106 çağırışım, özelden ise okutulan kitapların kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha fazla çağırışım yaptıkları görülmüştür. En fazla çağırışım yapan kitaplara bakıldığında ise Billur Köşk Masalları ve La Fontaine'den Masallar adlı kitapların on dokuzar kitap; Yalnız Efe adlı kitabın ise beş film çağırıştırdığı; en az çağırışım yapan kitapların ise Define Adası (9), Falaka (9) ve Yalnız Efe (9), en az film çağırıştıran ise Define Adası (1film) adlı kitaplar olduğu belirlenmiştir

Anahtar Kelimeler: Kitap, okuma alışkanlığı, çağırışım

Article History:

Received

24/10/2017

Received in revised form

24/10/2017

Accepted

27/10/2017

Available online

15/12/2017

¹ Doç.Dr., Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi ABD, zekerya.batur@usak.edu.tr

GİRİŞ

Okuma, şifre ya da kod çözme süreci olarak tanımlanmaktadır (Klein ve Stuart, 2012; Frankel vd., 2016). Bu süreçte kavrama, algı, dikkat gibi unsurlar devreye girmektedir. İyi ya da zayıf okuyucu olma, bu unsurların doğru ve yerinde kullanılmasıyla değerlendirilmektedir (Carrilho ve Hage, 2017). Dolayısıyla okuduğunu anlama ve anlamlandırma okuyucunun okumayla ilgili ön yaşantısının zengin olup olmadığıyla doğrudan ilişkilidir (Walmsley, 2006; Fisher, Frey ve Lapp, 2008; Koning ve Schoot, 2013). Bu bağlamda günlük yaşamda okuma sadece metin ya da kelime çözme olarak görülmemektedir. Çevreye karşı dikkatli bir gözlemci olma, gelişen olgu ve olaylar arasında ayrıntıyı yakalama, şekil ya da renkleri görme ve bunları okumak ya da anlamlandırmak iyi bir okuyucunun taşıdığı özellikler olarak sıralanmaktadır. Okuyucuya bunları yükleyen etkenler, okuyucunun psikolojik, sosyal, fiziksel, fizyolojik ve zihinsel özellikleridir. Okuyucunun okuma motivasyonunun (Naeghel vd., 2014; Schiefele ve Schaffner, 2016; Schaffner, Philipp ve Schiefele, 2016) güçlü olması psikolojik açıdan daha istekli olmasına, okuduklarının sosyal kodlara uygun olması ya da sosyalleşmesine katkı sağlaması sosyolojik alt yapısına, okuma ortamının okuyucunun ilgi ve seviyesine göre tasarlanmış olması okuyucunun fiziksel olarak hazır olmasına, okuyucunun fizyolojik olarak sağlık sorunlarını yaşamaması özelde ise görmede iyi olması ve okuduğunu anlama, anladığını uzun süre zihninde tutması ya da unutmaması okuma eyleminin zihinsel yönüyle başarıya götüren temel unsurlardır. Bu bağlamda okuma sadece harf, hece, kelime, cümle ya da paragraf çözme süreci olarak görülmemektedir. Okumada amaç okunan kitapların işlevsel bir anlayışla ele alınması ve yorumlanmasıdır. Dolayısıyla etkileşimli okumalarla okuma eylemini kullanılabilir ve günlük yaşamda karşılık bulması (Bradley, 2016; Long ve Szabo, 2016), okuyucu/öğrencileri okuma ortamına çekilmesi okumanın nihai hedefleri arasında yer almaktadır. Günümüzde okuma açısından en önemli sorunların başında okuyucuların okuduğunu doğru anlayıp anlamama, okumaya ilgi duyma ve duymama üzerinde olduğu birçok araştırmacı tarafından dile getirilmiştir (McGeown, 2015; Clinton, 2015; Dhanapala ve Hirakawa, 2016). Bunun yanında okuma alışkanlığı (Batur, Gülveren ve Bek, 2010; Gambrell, 2015; Quadir ve Chen, 2015; Merga, 2017) edinememe sorunu da üzerinde durulması gereken bir başka konu olarak sürekli tartışılmaktadır. Özellikle çocukların okumaya yönlendirilmesi ve onların kitap okumaya yönelik olumlu tutum geliştirmeleri oldukça güçleşmiş durumdadır. Birçok çocuk, genç ve yetişkin internetin yaratmış olduğu sanal âlemden kitap okumadan uzak, saatlerini geçirmekte dirler. İnsanları bu eğlenceli ve zaman alıcı ortamdan (Hodapp, 2016) kitaba çekmenin her geçen gün daha da zorlaştığı görülmektedir. Özellikle okul çağındaki öğrenciler için kitapla ilgili bir yaşantı alanının oluşturulması artık zorunlu bir hal almıştır. Bu bağlamda etkili ve etkileşimli okuma uygulamalarının yapılması gerekmektedir. Bu çalışmada okuma eylemini daha etkin hale getirmek için **Etkili Kitap Okuma Çalışmaları ve Kitap Çağrışımları: EKOÇ Tekniği** adlı bir uygulama yapılmıştır. Bu uygulamada öğrencilerin tam anlamıyla metinlerarasılık yapması ve bunun yanında okutulan kitaplara uygun bir kitabı ya da başka tür eserleri hatırlaması, metinlerarasılık (Edmunds, 2001; Armstrong ve Newman, 2011; Byhring ve Knain, 2016) ya da çağrışımlarını yapmaları beklenmiştir. Çağrışım, çeşitli etkenler arasında yer ve zamana bağlı olarak zihinde oluşan bilgi ve beceriler arasında bağ kurup bilinçte yer alan kavramların birbirini çekmesi olarak tanımlanmaktadır (Lawton, 2011; Barchard, 2013; Ilyas, 2013; Kong, 2014; Chen ve Shan, 2015). Bu durum hem etkileşimli okuma uygulamalarının yapılmasına hem de okudukları ya da izledikleri eserlerle ilgili çağrışımları da etkili okuma sırasında kazandırılması hedeflenmiştir. Etkili okuma (Rupley ve Blair, 1978; Fletcher, 2014; Teng ve He, 2015) ve çağrışım etkinlikleri aracılığıyla okuma eyleminin daha eğlenceli hale gelmesi sağlanmış, öğrencilerin sınıf içi etkili iletişim becerilerinin geliştirilmesi düşünülmüştür. Buradan hareketle, Türkçe öğretmen adaylarına okutulan kitaplarla adayların daha önce okuduğu kitap ya da

filmleri ilişkilendirme ve çağrışımlarını ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Seksen Günde Devri Âlem adlı kitap hangi kitap/filmleri çağrıştırmıştır?
2. La Fontaine Masalları adlı kitap hangi kitap/filmleri çağrıştırmıştır?
3. Billur Köşk Masalları adlı kitap hangi kitap/filmleri çağrıştırmıştır?
4. Define Adası adlı kitap hangi kitap/filmleri çağrıştırmıştır?
5. Pinokyo adlı kitap hangi kitap/filmleri çağrıştırmıştır?
6. Yalnız Efe adlı kitap hangi kitap/filmleri çağrıştırmıştır?
7. Falaka adlı kitap hangi kitap/filmleri çağrıştırmıştır?

YÖNTEM

Bu çalışma betimsel olup tarama modelindedir. Bu modelde geçmişte ya da şu anda mevcut olan bir olguyu var olduğu şekliyle tasvir etmek önemlidir (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

A. VERİLERİN TOPLANMASI

EKOÇ Tekniği uygulamaları kitap okuma etkinliklerini daha etkili bir hale getirmek için tasarlanmıştır. Bu uygulama aracılığıyla kitapları tek yönlü okuma yerine farklı yazar ve eserlerin de varlığına dikkat çekerek daha etkili okuma uygulamalarının yapılmasına zemin hazırlamaktır. Öğrencilere okuma sırasında uygulamalar öncesinde öğrencilerin kitapları okuması sağlanmış, sınıf içinde ise okunan kitabın anlaşılmasını sağlamak için her öğrenciye söz hakkı verilerek kitapla ilgili sorularla ilgili yorum yapmaları sağlanmıştır. Bu yorumlamalar sırasında öğrenciler birbirlerine de soru sorarak ya da yorumlarına farklı bakış açıları getirerek sınıf içi etkileşime de girdikleri görülmüş ve okuma etkinliklerinin farklı bir boyut kazandığı belirlenmiştir. **EKOÇ Tekniği** aşağıdaki sırayla gerçekleştirilmiştir:

UYGULAMA ÖNCESİ

KİTAPLARIN SEÇİMİ

Çalışmada kullanılan kitaplar Milli Eğitim Bakanlığı tarafından önerilen 100 Temel Eser arasından seçilmiştir.

HAFTALARA GÖRE KİTAPLARIN DAĞILIMININ PLANLANMASI

Çalışma Türkçe Öğretmenliği Bölümü'nde okutulmakta olan Anlama Teknikleri II: Okuma Eğitimi dersi kapsamında yürütülmüştür. Çalışma on dört hafta olarak sınırlandırılmıştır. Her kitap için öğrencilere iki hafta süre verilmiştir. İlk hafta kitaplar tanıtılmış, kitaplar şu sıraya göre verilmiştir:

1. Seksen Günde Devri Âlem
2. La Fontaine Masalları
3. Billur Köşk Masalları
4. Define Adası
5. Pinokyo
6. Yalnız Efe

7. Falaka

OKUMA FORMUNUN TASARLANMASI VE TANITILMASI

Araştırmacı tarafından “Okuma Formu” oluşturulmuştur. Bu form iki Türkçe öğretmeni ve Türkçe eğitimi alanında çalışan akademisyen tarafından incelenmiştir. Yapılan incelemelerden sonra form son şeklini almıştır. Daha sonra “Okuma Formu” sınıfta öğrencilere tanıtılmıştır.

OKUMA FORMUNUN ÖĞRENCİLERE DAĞITILMASI

Hazırlanan form sınıfta çalışmaya dâhil edilmeyen bir kitap üzerinde yapılarak örnek bir uygulama yapılmıştır.

UYGULAMA SIRASI

OKUMA İŞLEMİNİN YAPILMASI

Öğrencilere her iki hafta bir, bir kitap verilmiştir. Katılımcıların tamamı verilen aynı kitabı sınıf dışında iki hafta içinde okumuştur. Aynı kitabı okuyan öğrenciler ders saatinde bir araya gelerek araştırmacı gözetiminde inceleme yapılmıştır. Her kitap için ortalama 90 dakikalık bir süre kullanılmıştır.

OKUMA FORMUNUN TOPLATILMASI

Sınıf dışında okutulan kitabın Okuma Formu değerlendirme öncesi doldurulması sağlanmıştır. Böylece öğrencilerin sınıf içi kitapla ilgili yapılan değerlendirmelerden etkilenmesi engellenmiştir.

OKUNAN KİTABIN SINIFTA DEĞERLENDİRİLMESİ

Okutulan kitap oluşturulan form doğrultusunda değerlendirilmiştir. Her kitap ön kapaktan kitabın arka kapağına kadar adım adım incelenmiştir. Okutulan kitapların olay kurgusu sınıfta ilk öğrenciden başlanarak en sondaki öğrenciye kadar anlatım kesintiye uğratılarak diğer öğrenciye devamını getir şeklinde sorular sorularak kitabın anlaşılabilirliği belirlenmeye çalışılmıştır. Bunun yanında özellikle çalışmanın odaklandığı soru olan “Bu kitabın çağrıştırdığı kitap/film hangisidir?” sorusu sorularak değerlendirme tamamlanmıştır.

UYGULAMA SONRASI

OKUMA FORMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu aşamada bir sonraki hafta okunacak kitapla ilgili yapılması gerekenler üzerinde durulmuştur.

VERİLERİN ANALİZİ

VERİLERİN TOPLU TABLOLAŞTIRILMASI

Öğrencilere okutulan yedi kitap için aşağıdaki gibi toplu bir tablo oluşturularak kitapların çağrışımları verilerek içerik analizine tabi tutulmuştur.

S.	Kitap: Seksen Günde Devri Âlem Çağrıştıran Kitap/Film
1K	-
2E	Dünyanın Merkezine Yolculuk

KİTAPLARA GÖRE ÇAĞIRIŞIM VE SIKLIKLARIN OLUŞTURULMASI

Öğrencilere okutulan kitapların sıklıkları tablolaştırılarak yorumlanmaya çalışılmıştır.

ÇALIŞMA GRUBU

Çalışma grubu 2016-2017 Bahar Dönemi Türkçe Öğretmenliği Bölümü'nde okuyan üçüncü sınıf öğrencisi olan 72 kişiden oluşmuştur. Fakat öğrencilerin 22'si dört hafta devamsızlık yaptıkları için çalışma grubundan çıkarılarak çalışma 50 öğrenciyle yürütülmüştür. Çalışmada erkek öğrenciler için E; kız öğrenciler için K harfi kullanılarak kodlanmıştır.

BULGU VE YORUMLAR

Bu bölümde uygulama sırasında kitaplarla ilgili elde edilen veriler tablolaştırılarak yorumlanmıştır.

Tablo 1. Okutulan Kitapların İlişkilendirmeme/İlişkilendirmeme Durumu

S.	Seksen Günde Devri Alem	La Fontaine	Billur Köşk Masalları	Define Adası	Falaka	Pinokyo	Yalnız Efe
	İlişkilendirilen Kitap	İlişkilendirilen Kitap	İlişkilendirilen Kitap	İlişkilendirilen Kitap	İlişkilendirilen Kitap/Film	İlişkilendirilen Kitap	İlişkilendirilen Kitap
1K	-	Sünger Bob çizgi filmi	Aşk-ı Memnu	Aganta Burina Burinata	Salako Filmi	Külkedisi film,	Prenses Mulan
2E	Dünyanın Merkezine Yolculuk	Dönüşüm	Aşk-ı Memnu	Aganta Burina Burinata	Dalga	Şeker Portakalı	-
3K	-	-	La Fontaine Masalları	Define Avcıları (film)	-	Ömer Seydettin-Kaşığı	-
4E	Titanic filmi	-	Binbir Gece Masalları	Monte Cristo Kontu	Falaka(Ömer Seydettin)	Kırmızı Başlıklı Kız	-
5K	Güliver'in Gezileri	Billur Köşk Masalları	Kız Kulesi	Aganta Burina Burinata	Yalnız Efe	Uçurtma Avcısı Filmi	-
6E	HOBİT	-	Binbir Gece Masalları	Robinson Crusoe	Kaşığı	-	İnce Memed
7K	-	-	Uyuyan Güzel	Oliver Twist	-	-	-
8K	-	Ezop Masalları	Saka Güzeli	Karayip Korsanları, Köyden İndim Şehire(Kemal Sunalın filmi)	Falaka(Ömer Seydettin)	Bir Kocaman Eşek	-
9K	Güliver'in Gezileri	-	Keloğlan Hikâyeleri	Karayip Korsanları	-	-	-
10K	Güliver'in Gezileri	Agustos Böceği ile Karınca	Çalıkuşu	Tom Sawyer	Falaka(Ömer Seydettin)	Peter Pan filmi	Scooby Doo (çizgi film)
11E	-	Dede Korkut Hikâyeleri	-	Oliver Twist	Kibar Feyzo Filmi	Şeker Portakalı	-
14K	-	Tom ve Jerry çizgi filmi	Aşk-ı Memnu	Karayip Korsanları	-	-	-
13K	-	Define Adası	-	-	-	-	-
14K	Yüzbaşının Kızı	-	-	Aganta Burina Burinata	-	Peter Pan filmi	-
15E	-	-	Keloğlan İle Ali Cengiz	Oliver Twist	-	-	-
16E	-	-	Uyuyan Güzel	-	-	-	-
17E	-	-	Parmak Kız	Oliver Twist , Karayip korsanları	Falaka(Ömer Seydettin)	-	-
18E	-	Çalıkuşu	-	Oliver Twist	-	-	İnce Memed
19K	Dünyanın Merkezine Seyahat	Kelile ve Dimme	Uyuyan Güzel	Tom Sawyer, Karayip Korsanları	Gerçek Bir Çocuk	-	Hababam Sınıfı filmi
20K	Falaka(Ömer Seydettin)	Ezop Masalları	Binbir Gece Masalları	Oliver Twist	Falaka(Ömer Seydettin)	Ömer Seydettin-Kaşığı	Efsane Kadın Nene Hatun

21K	Güliver'in Gezileri	Nabizade Nazım'ın Bir Sansar ile Horoz ve Tavuk	Taş Bebek Filmi	Robinson Crusoe	-	-	-
22E	Deniz Altında 20.000 Fersah	Ezop Masalları	Kırmızı Saçlı Kadın	Oliver Twist	-	-	Suç ve Ceza
23K	Balonla 5 hafta	Ezop Masalları	Çalığışu	Oliver Twist	-	-	-
24K	-	-	Kız Kulesi Efsanesi	-	-	-	-
25E	-	-	Rapunzel Masalı	Oliver Twist	-	-	-
26K	Alice ikalar Diyarında	Deli Dumrul	-	Oliver Twist	Falaka(Ömer Seyfettin)	-	Kara Peçe filmi
27E	-	Nabizade Nazım'ın Bir Sansar ile Horoz ve Tavuk	-	Karayip Korsanları	Ant(Ömer Seyfettin)	Peter Pan filmi	Hüseyin Rahmi Gürpınar Gulyabani
28E	-	Babalar ve Oğulları	Kürk Mantolu Madonna	Oliver Twist	Her Çocuk Özeldir	-	-
29K	Dünyanın Merkezine Yolculuk	Fare ile Yavrusu	Keloğlan Hikâyeleri	Esrarlı Ada	Falaka(Ömer Seyfettin)	Çocuk Kalbi	Suç ve Ceza
30E	-	Keloğlan İle İki Padışah	Keloğlan Hikâyeleri	Oliver Twist	-	Simbad Filmi	-
31E	Güliver'in Gezileri	Pinokyo	-	Denizci Simbad	Falaka(Ömer Seyfettin)	Peter Pan filmi	Ahmet Kasim - Falaka
32K	Dünyanın Merkezine Yolculuk	George Orwell-Hayvan Çiftliği	-	Karayip Korsanları	Falaka(Ömer Seyfettin)	-	-
33E	-	Dönüşüm	Dede Korkut Hikayeleri	Oliver Twist/Charles Dickens	Şeker Portakalı	-	-
34E	Seyahatname	-	Pamuk Prenses	Oliver Twist, Robinson Crusoe, Şeker Portakalı	-	-	-
35K	-	Mevlana'dan Mesneviler	Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler	Karayip Korsanları	-	-	-
36E	Evlîya Çelebi - Seyahatname	Bin bir Gece Masalları	Charlie'nin Çikolata Fabrikası	Karayip Korsanları	Kaşağı	Keloğlan	Başını Vermeyen Şehit
37E	-	Ezop Masalları	Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler	Küçük Osman	-	Şeker Portakalı	-
38E	Deniz Altında 20.000 Fersah	Dede Korkut Hikayeleri	-	Oliver Twist	Kemalettin Tuğcu'nun kitaplarını	-	-
39E	Balonla 5 hafta	Mevlana'dan Mesneviler	Çalığışu	Oliver Twist	Kaşağı	Şeker Portakalı	-
40K	Dünyanın Merkezine Yolculuk	Harnâme	Uyuyan Güzel	-	Korku Kültürü(Doğan CÜCELOĞLU)	Çavdar Tarlasında Çocuklar/Gönlüçelen (J.D. SALINGER)	-
41E	-	-	Handan	-	Kaşağı	-	-
42K	Deniz Altında 20.000 Fersah	Ezop Masalları	Titanların Savaşı (Film)	-	Falaka(Ömer Seyfettin)	Keloğlan	Ömer Seyfettin'in Keramet Öyküsü
43K	Titanic filmi	Tom Sawyer-Mark Twain	Binbir Gece Masalları	-	Falaka(Ömer Seyfettin)	Alice Harikalar Diyarında	-
44K	80 günde devri Âlem filmi	Ezop Masalları	-	-	Maksim GORKI'nin 'Çocukluğum'	Tom Sawyer'ın Maceraları	Yalnız Efe (ANT)
45E	İstanbul'dan İstanbul'a Bir Dünya Seyahati	Etme Bulma Dünyası adlı bir hikâye	-	-	Falaka(Ömer Seyfettin)	Nasrettin Hoca'nın Parayı Veren Dündüğü Çalar fıkrası	Süt Kardeşler
46E	Seyahatname	-	-	-	Falaka(Ömer Seyfettin)	Kırmızı Başlıklı Kız	-
47K	Deniz Altında 20.000 Fersah	Define Adası	-	-	Falaka(Ömer Seyfettin)	Yalancı Çoban (Mairi Mackinnon)	Kertenkele dizi filmi

48K	Küçük Kara Balık	Ezop Masalları	-	-	Şeker Portakalı	-	-
49E	Seyahatname	-	-	-	-	-	Suç ve Ceza
50K	Yolda	-	-	-	-	Kırmızı Başlıklı Kız	Fury (öfke) filmi

Tablo 1 incelendiğinde çalışmaya katılan 10K, 20K, 29K ve 36E kodlu öğrencilerin okunan bütün kitaplarla ilgili çağırışım yaptıkları görülmüştür. 1K, 2E, 5K, 19K, 31E, 39E, 40K ve 42K kodlu öğrenciler **birer**, 4E, 6E, 8K, 22E, 26K, 27E, 43K, 44K, 45E ve 47K kodlu öğrenciler **ikişer**, 3K, 11E, 21K, 23K, 28E, 30E, 32K, 33E, 37E ve 38E kodlu öğrenciler **üçer**, 9K, 12E, 14K, 17E, 18E, 34E, 35K, 46E, 48K ve 50K kodlu öğrenciler **dörder**, 7K, 15E, 25E, 41E ve 49 kodlu öğrenciler **beşer**, 13K, 16E ve 24K kodlu öğrenciler **altışer** kitap ilgili çağırışım yapmadıkları görülmüştür.

Tablo 2. Seksen Günde Devri Âlem Adlı Kitabın İlişkilendirme/İlişkilendirmeme Durumu

Kitap	Kitabın İlişkilendirildiği Kitap/Film	Cinsiyete Göre İlişkilendirme Sıklığı		Cinsiyete Göre Hiç İlişkilendirmeme Sıklığı		Genel Toplam	İlişkilendirilen Kitap Sayısı	İlişkilendirilen Film Sayısı
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek			
Seksan Günde Devri Âlem	80 Günde Devri Âlem filmi	1	-	7	13	50	11	3
	Alice Harikalar Diyarında	1	-					
	Balonla 5 Hafta	1	1					
	Deniz Altında 20.000 Fersah	2	2					
	Dünyanın Merkezine Yolculuk	4	1					
	Evliya Çelebi – Seyahatname	-	4					
	Falaka(Ömer Seyfettin)	1	-					
	Güiver'in Gezileri	4	1					
	HOBBİT	-	1					
	İstanbul'dan İstanbul'a Bir Dünya Seyahati	-	1					
	Küçük Kara Balık	1	-					
	Titanic filmi	1	1					
	Yolda	1	-					
	Yüzbaşının Kızı	1	-					
Toplam		18	12	20				

Tablo 2 incelendiğinde 18 kız ve 12 erkek öğrencinin okutulan kitabın 11 farklı kitap ve 3 filmi çağırıştırdığı; bu kitabın 7 kız ve 13 erkek öğrenciye ise herhangi bir çağırışım yaptırmadığı görülmektedir. Bu kitap, özellikle ilk ve ortaokul dönemlerinde en çok okunan kitaplar arasında yer almasına rağmen katılımcıların çoğu ilk kez yapılan bu uygulamayla bu kitabı okumalarında dolayı daha az çağırışım yaptıkları belirtmişlerdir. Bu durum öğrencilerin daha önce bu tür kitaplarla karşılaşmadıklarını göstermektedir.

Tablo 3. La Fontaine'den Masallar Adlı Kitabın İlişkilendirme/İlişkilendirmeme Durumu

Kitap	Kitabın İlişkilendirildiği Kitap/Film	Cinsiyete Göre İlişkilendirme Sıklığı		Cinsiyete Göre Hiç İlişkilendirmeme Sıklığı		Genel Toplam	İlişkilendirilen Kitap Sayısı	İlişkilendirilen Film Sayısı
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek			
La Fontaine Masalları	Babalar ve Oğulları	-	1	7	10	50	19	2
	Billur Köşk Masalları	1	-					
	Bin bir Gece Masalları	-	1					
	Çalikuşu	-	1					
	Dede Korkut Hikayeleri	-	2					
	Define Adası	2	-					
	Deli Dumrul	1	-					
	Dönüşüm	-	2					
	Etme Bulma Dünyası	-	1					
	Ezop Masalları	6	2					
	Fare ile Yavrusu	1	-					
	George Orwell-Hayvan Çiftliği	1	-					
	Harnâme	1	-					
	Kelile ve Dimme	1	-					
	Keloğlan İle İki Padişah	-	1					
	Mevlana'dan Mesneviler	1	1					
	Nabizade Nazım'ın Bir Sansar ile Horoz ve Tavuk	1	1					
	Pinokyo	-	1					
	Sünger Bob çizgi filmi	1	-					
	Tom Sawyer- Mark Twain	1	-					
Tom ve Jerry çizgi filmi	-	1						
Toplam		18	15		17			

Tablo 3 incelendiğinde okutulan kitabın 18 kız ve 15 erkek öğrenciye 19 farklı kitap ve 2 filmi çağrıştırdığı; bu kitabın 7 kız ve 10 erkek öğrenciye ise herhangi bir çağrışım yaptırmadığı görülmektedir. **Babalar ve Oğulları, Çalikuşu, Dönüşüm ve Etme Bulma Dünyası** gibi kitaplar kahraman ve yer özellikleri açısından gerçekçi bir anlayışla ele alınmış olmalarına rağmen öğrenciler tarafından bu kitapla ilişkilendirilmiştir. Öğrenciler bu kitapları işlenen konu ya da verilen mesaj açısından benzerlik gösterdiği için yer verdiklerini ifade etmişlerdir. Bunun yanında elli öğrenciden on yedisi okutulan bu kitapla ilgili herhangi bir çağrışım belirtmemesi dikkat çeken noktalardan biri olmuştur.

Tablo 4. Billur Köşk Masalları Adlı Kitabın İlişkilendirme/İlişkilendirmeme Durumu

Kitap	Kitabın İlişkilendirildiği Kitap/Film	Cinsiyete Göre İlişkilendirme Sıklığı		Cinsiyete Göre Hiç İlişkilendirmeme Sıklığı		Genel Toplam	İlişkilendirilen Kitap Sayısı	İlişkilendirilen Film Sayısı
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek			
Billur Köşk Masalları	Aşk-ı Memnu	1	2	8	8	50	19	1
	Binbir Gece Masalları	2	2					
	Charlie'nin Çikolata Fabrikası	-	1					
	Çalıkuşu	2	1					
	Dede Korkut Hikayeleri	-	1					
	Handan	-	1					
	Keloğlan Hikayeleri	2	1					
	Keloğlan İle Ali Cengiz	-	1					
	Kırmızı Saçlı Kadın	-	1					
	Kız Kulesi Efsanesi	2	-					
	Kürk Mantolu Madonna	-	1					
	La Fontaine Masalları	1	-					
	Pamuk Prenses	-	1					
	Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler	1	1					
	Parmak Kız	-	1					
	Rapunzel Masalı	-	1					
	Saka Güzeli	1	-					
Taş Bebek Film	1	-						
Titanların Savaşı (Film)	1	-						
Uyuyan Güzeli	3	1						
Toplam		17	17	16				

Tablo 4 incelendiğinde 17 kız ve 17 erkek öğrencinin okutulan kitabın 19 farklı kitap ve 1 filmi çağrıştırdığı; bu kitabın 8 kız ve 8 erkek öğrenciye ise herhangi bir çağrışım yaptırmadığı görülmektedir.

Bu kitapta anlatım olağanüstü olaylar sıkça yer almasına rağmen öğrencilerin **Aşk-ı Memnu, Çalıkuşu, Handan, Kürk Mantolu Madonna** gibi kitapları çağrışım tablosunda yazmaları öğrencilerin türden ziyade işlenen konu ya da kitapların iletilerine odaklandıkları belirlenmiştir. On altı öğrenci bu eserle ilgili herhangi bir kitap ya da film belirtmemeleri üzerinde durulması gereken bir tartışma konusu olarak durmaktadır.

Tablo 5. Define Adası Adlı Kitabın İlişkilendirme/İlişkilendirmeme Durumu

Kitap	Kitabın İlişkilendirildiği Kitap/Film	Cinsiyete Göre İlişkilendirme Sıklığı		Cinsiyete Göre Hiç İlişkilendirmeme Sıklığı		Genel Toplam	İlişkilendirilen Kitap Sayısı	İlişkilendirilen Film Sayısı
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek			
Define Adası	Aganta Burina Burinata	3	1	9	5	50	9	1
	Denizci Simbad	-	1					
	Esrarlı Ada	1	-					
	Define Avcıları (film)	1	-					
	Karayip Korsanları	4	3					
	Küçük Osman	-	1					
	Monte Cristo Kontu	-	1					
	Oliver Twist	4	12					
	Robinson Crusoe	1	1					
	Tom Sawyer	2	-					
Toplam		16	20	14				

Tablo 5 incelendiğinde bu kitabı okuyan 16 kız ve 20 erkek öğrenci 9 farklı kitap ve 1 filmi çağrıştırdığı; 9 kız ve 5 erkek öğrenci ise bu kitapla ilgili herhangi bir çağrışım yazmadıkları görülmektedir. Bu kitapla ilgili yapılan çağrışımlar diğer kitaplarla karşılaştırıldığında erkek öğrencilerin kız öğrencilerine daha fazla çağrışım yaptıkları belirlenmiştir. Bu durum öğrencilerin cinsiyet özelliklerine bağlanabilir.

Tablo 6. Pinokyo Adlı Kitabın İlişkilendirme/İlişkilendirmeme Durumu

Kitap	Kitabın İlişkilendirildiği Kitap/Film	Cinsiyete Göre İlişkilendirme Sıklığı		Cinsiyete Göre Hiç İlişkilendirmeme Sıklığı		Genel Toplam	İlişkilendirilen Kitap Sayısı	İlişkilendirilen Film Sayısı
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek			
Define Adası	Alice Harikalar Diyarında	1	-	11	14	50	11	4
	Bir Kocaman Eşek	1	-					
	Çavdar Tarlasında Çocuklar/Gönülçelen (J.D. SALİNGER)	1	-					
	Çocuk Kalbi	1	-					
	Keloğlan	1	1					
	Kırmızı Başlıklı Kız	1	2					
	Külkedisi film,	1	-					
	Nasrettin Hoca'nın Parayı Veren Düşüğü Çalar fıkrası	-	1					
	Ömer Sevettin-Kaşığı	2	-					
	Peter Pan filmi	2	2					
	Simbad Film	-	1					
	Şeker Portakalı	-	4					
	Tom Sawyer'ın Maceraları	1	-					
	Uçurtma Avcısı Film	1	-					
	Yalancı Çoban (Mairi Mackinnon)	1	-					
	Toplam		14					

Tablo 6 incelendiğinde 11 kız ve 14 erkek öğrencinin okutulmuş kitabın 11 farklı kitap ve 4 filmi çağrıştırdığı; bu kitabın 7 kız ve 13 erkek öğrenciye ise herhangi bir çağrışım yaptırmadığı görülmektedir. Pinokyo adlı kitap tür açısından oldukça farklı olan kitap ve filmleri çağrıştırdığı belirlenmiştir. Ancak bu kitaplarda ortak işlenen konunun yalan konusudur. Dolayısıyla doğrudan kitap çağrışımı yerine kişi ya da durumların etkili olduğu düşünülmektedir. Bunun yanında öğrencilerin yarısı bu kitapla ilgili herhangi bir çağrışım yazmamışlardır. Bu durum oldukça dikkat çekici bir sorun olarak düşünülmektedir.

Tablo 7. Yalnız Efe Adlı Kitabın İlişkilendirme/İlişkilendirmeme Durumu

Kitap	Kitabın İlişkilendirildiği Kitap/Film	Cinsiyete Göre İlişkilendirme Sıklığı		Cinsiyete Göre Hiç İlişkilendirmeme Sıklığı		Genel Toplam	İlişkilendirilen Kitap Sayısı	İlişkilendirilen Film Sayısı
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek			
Yalnız Efe	İnce Memed	-	2	15	17	50	9	5
	Hüseyin Rahmi Gürpınar Gulyabani	-	1					
	Hababam Sınıfı filmi	1	-					
	Fury (öfke) filmi	1	-					
	Efsane Kadın Nene Hatun	1	-					
	Başını Vermeyen Şehit	-	1					
	Ahmet Rasim - Falaka	-	1					
	Scooby Doo (çizgi film)	1	-					
	Prenses Mulan	1	-					
	Ömer Seyfettin'in Keramet Öyküsü	1	-					
	Kertenkele dizi filmi	1	-					
	Kara Peçe filmi	1	-					
	Yalnız Efe (ANT)	1	-					
	Süt Kardeşler filmi	-	1					
Suç ve Ceza	1	2						
Toplam		10	8	32				

Tablo 7 incelendiğinde 10 kız ve 8 erkek öğrencinin okutulan kitabın 9 farklı kitap ve 5 filmi çağrıştırdığı; bu kitabın 15 kız ve 17 erkek öğrenciye ise herhangi bir çağrışım yaptırmadığı görülmektedir. Yalnız Efe adlı kitaba ilişkin çağrışımlara bakıldığında öğrencilerin ya bir kahraman ya işlenen konu ya da doğrudan tür ilgisinden dolayı ilişkilendirmişlerdir. Fakat otuz iki öğrenci ise bu okutulan kitabı hiçbir şeyle çağrışım kuramadığı belirlenmiştir. Bu durum öğrencilerin ilgilerine bağlanabilir.

Tablo 8. Falaka Adlı Kitabın İlişkilendirme/İlişkilendirmeme Durumu

Kitap	Kitabın İlişkilendirildiği Kitap/Film	Cinsiyete Göre İlişkilendirme Sıklığı		Cinsiyete Göre Hiç İlişkilendirmeme Sıklığı		Genel Toplam	İlişkilendirilen Kitap Sayısı	İlişkilendirilen Film Sayısı
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek			
Falaka	Ant(Ömer Seyfettin	-	1	10	10	50	9	3
	Dalga	-	1					
	Falaka(Ömer Seyfettin)	9	5					
	Gerçek Bir Çocuk	1	-					
	Her Çocuk Özeldir filmi	-	1					
	Kaşığı	-	4					
	Kemalettin Tuğcu'nun kitaplarını	-	1					
	Kibar Feyzo Filmi	-	1					
	Korku Kültürü(Doğan CÜCELOĞLU)	1	-					
	Maksim GORKI'nin "Çocukluğum"	1	-					
	Salako Filmi	1	-					
	Şeker Portakalı	1	1					
	Yalnız Efe	1	-					
Toplam		15	15	20				

Tablo 8 incelendiğinde 15 kız ve 15 erkek öğrencinin okutulan kitabın 9 farklı kitap ve 3 filmi çağrıştırdığı; bu kitabın 10 kız ve 10 erkek öğrenciye ise herhangi bir çağrışım yaptırmadığı görülmektedir. Okutulan kitabın çağrışımları konu ya da kahraman

bakımından benzerlik göstermektedir. Fakat yirmi öğrencinin Falaka kitabıyla ilgili herhangi bir çağrışım yazmadıkları belirlenmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Okuma ve okuduğunu anlama okuyucu için önemli bir süreçtir. Bu süreçte okuyucu/öğrenci okuduğu kitaba/esere ilgi duymuyorsa öğrencinin anlaması da güçleşmektedir. Bu nedenle okumada okuyucunun ilgi, dikkat ve cinsiyeti gibi farklı unsurları da etkili olabilmektedir (Friend, 2001; Hibbing ve Rankin-Erickson, 2003; Chang ve Avila, 2014; Nippold, 2017). Cinsiyete göre çağrışım/ilişkilendirme durumuna bakıldığında kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha fazla çağrışım yaptıkları görülmüştür. Kız öğrenciler (18kız) Seksen Günde Devri Âlem ve La Fontaine'den Masallar adlı kitaplarla, erkek öğrenciler ise en fazla(20erkek) Define Adası ile ilgili çağrışım yapmışlardır. En az ise hem kız(10kız) hem de erkeklerin(8erkek) Yalnız Efe adlı kitapla ilgili çağrışım yaptıkları görülmüştür. Cinsiyete göre hiç çağrışım yapmama/ilişkilendirmeme durumuna bakıldığında, hem kız(15) hem de erkek(17) en fazla ilişkilendirilemeyen kitap Yalnız Efe; öğrenciler tarafından en az ilişkilendirilmeyen ise kız Seksen Günde Devri Âlem(7kız), erkek öğrenciler ise Define Adası(5erkek) adlı kitap olduğu belirlenmiştir. En fazla çağrışım yapan kitaplara bakıldığında Billur Köşk Masalları ve La Fontaine'den Masallar adlı kitapların 19'ar kitap; Yalnız Efe adlı kitabın ise 5 film çağrıştırdığı; en az çağrışım yapan kitapların ise Define Adası(9), Falaka(9) ve Yalnız Efe(9), en az film çağrıştıran ise Define Adası(1film) adlı kitap olduğu belirlenmiştir.

Seksen Günde Devri Âlem adlı kitap öğrencilere Alice *Harikalar Diyarında*, *Balonla 5 Hafta*, *Deniz Altında 20.000 Fersah Dünyanın Merkezine Yolculuk*, *Evluya Çelebi – Seyahatname*, *Falaka(Ömer Seyfettin)*, *Güliyer'in Gezileri*, *Hobbit*, *İstanbul'dan İstanbul'a Bir Dünya Seyahati*, *Küçük Kara Balık*, *Yolda ve Yüzbaşının Kızı* adlı kitapları ile Titanic filmi çağrıştırmıştır. Bu kitap türünde öğrencilerin çoğunluğunun içerik açısından benzer türlere çağrışım yapması önemli bir bulgudur. Fakat öğrencilerin çok azının bu kitabı okumuş olması, kitabın diğer kitaplarla çağrışımlarının yetersiz kalmasına neden olmuştur. Başka bir deyişle bu durum öğrencilerin kitap okuma alışkanlığının zayıf olduğu şeklinde yorumlanabilir. Öğrencilerin bu kitabı ilk ya da ortaöğretim döneminde okumamalarına bağlanabilir. Elli öğrenciden yirmisi bu kitabı okumadığı için öğrencilerin neredeyse yarısının bu kitapla ilgili herhangi bir çağrışım yapmamasına neden olmuştur. Oysa bu tür kurgusal kitaplar okuyucular tarafından en çok okunan kitapların başında gelmektedir (Prentice, Gerrig ve Bailis, 1997; Halasz, Short ve Varga, 2002; Ari ve Okur, 2013). La Fontaine Masalları adlı kitap öğrencilere *Babalar ve Oğulları*, *Billur Köşk Masalları*, *Bin bir Gece Masalları*, *Çalikuşu*, *Dede Korkut Hikayeleri*, *Define Adası*, *Delî Dumrul*, *Dönüşüm*, *Etme Bulma Dünyası*, *Ezop Masalları*, *Fare ile Yavrusu*, *George Orwell-Hayvan Çiftliği*, *Harnâme*, *Kelile ve Dimme*, *Keloğlan İle İki Padişah*, *Mevlana'dan Mesneviler*, *Nabizade Nazım'ın Bir Sansar ile Horoz ve Tavuk*, *Pinokyo*, *Tom Sawyer- Mark Twain* adlı kitapları ile *Süngerbob*, *Tom ve Jerry* çizgi filmlerini çağrıştırmıştır. Kitabın konusu ile öğrencilerin çağrışımları arasında doğrudan bir ilişki kurmak oldukça güç olmaktadır. Masal ya da fabl (Clayton, 2008; Kwong, 2011) özelliklerini taşımayan kitapların öğrencilerde çağrışım yapması, üzerinde durulması gereken bir konu olarak görülmektedir. Hem Türk hem dünya masallarına yer verilmesi öğrencilerin bu türün diğer eserlerinden de haberdar olmaları açısından önemli bir sonuç olarak değerlendirilebilir. Billur Köşk Masalları adlı kitap öğrencilere *Aşk-ı Memnu*, *Binbir Gece Masalları*, *Charlie'nin Çikolata Fabrikası*, *Çalikuşu*, *Dede Korkut Hikayeleri*, *Handan*, *Keloğlan Hikâyeleri*, *Keloğlan İle Ali Cengiz*, *Kırmızı Saçlı Kadın*, *Kız Kulesi Efsanesi*, *Kürk Mantolu Madonna*, *La Fontaine Masalları*, *Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler* ve *Parmak Kız* adlı eserleri çağrıştırmıştır. Bu belirtilen kitapların arasında okutulan kitabın özelliklerini yansıtmayan eserler de bulunmaktadır. Bunun yanında bu kitap, diğer okutulan kitaplara göre en fazla çağrışım yapan kitap olmuştur. Eserin bu kadar fazla başka

kitaplarla ilişkilendirilmiş olması, kitabın kurgusal yapısının özelliklerine bağlanabilir. Kitapta olay, kişi, yer ve zaman gibi unsurlar sadece küçükler için değil, büyüklerin de ilgisini çekme özelliği göstermektedir. Define Adası adlı kitap öğrencilere *Aganta Burina Burinata, Denizci Simbad, Esrarlı Ada, Karayip Korsanları, Küçük Osman, Monte Cristo Kontu, Oliver Twist, Robinson Crusoe ve Tom Sawyer* adlı kitapları ve *Define Avcıları* adlı filmi çağrıştırmıştır. Okutulan kitapla çağrıştırılan kitaplar arasında konu açısından ortaklıklar mevcut görünmektedir. Fakat okutulan kitaplar arasında çağrışımı olmayan ya da ilişkilendirilememesi ilginç bulunmuştur. Bu sonuç, bazı öğrencilerin bu türe ilgi duymamalarına bağlanabilir; çünkü öğrencilerin her yaş ya da seviyede ilgi duyduğu eser ya da filmler değişebilmektedir (Park, 2015; Blankenburg, vd., 2016). Pinokyo adlı kitap öğrencilere *Alice Harikalar Diyarında, Bir Kocaman Eşek, Çavdar Tarlasında Çocuklar, Çocuk Kalbi, Keloğlan, Kırmızı Başlıklı Kız, Şeker Portakalı, Tom Sawyer'ın Maceraları, Nasrettin Hoca'nın Parayı Veren Düdüğü Çalar fıkrası ve Kaşağı adlı kitaplar ile Uçurtma Avcısı, Yalancı Çoban, Peter Pan, Simbad ve Kükedisi* filmlerini çağrıştırmıştır. Okutulan kitap diğer kitaplarla çağrışımı yapılırken sadece kitapların türüne değil aynı zamanda işlenen konu açısından da çağrışımlar yapıldığı görülmektedir. Bir kitabın ya da eserin konusu okuyucu/izleyiciyi etkileyen önemli etkenlerin başında gelmektedir (Recht ve Leslie, 1988; Panico ve Healey, 2009; Charzyńska, 2015). Yalnız Efe adlı kitap öğrencilere *İnce Memed, Hüseyin Rahmi Gürpınar Gulyabani, Efsane Kadın Nene Hatun, Başını Vermeyen Şehit, Ahmet Rasim -Falaka, Prenses Mulan, Ömer Seyfettin'in Keramet Öyküsü, Ant, Suç ve Ceza* adlı kitaplar ile *Süt Kardeşler, Kertenkele, Kara Peçe, Scooby Doo, Hababam Sınıfı ve Fury(öfke)* filmlerini çağrıştırmıştır. Bu kitabın diğer okutulan kitaplara göre en çok dikkat çeken yönü kitap yerine en fazla film çağrıştıran kitap olmasıdır. Bu durum teknolojinin sosyal yaşamda daha fazla yer almasına bağlanabilir; çünkü günümüzde ses ve görsel ağırlıklı sunumların daha fazla dikkat çektiği bilinmektedir (Körner ve Albert, 2002; Grushka, 2010). Falaka adlı kitap öğrencilere *Ant, Dalga, Falaka(Ömer Seyfettin), Gerçek Bir Çocuk, Kaşağı, Şeker Portakalı, Yalnız Efe, Maksim GORKİ Çocukluğum, Doğan CÜCELOĞLU Korku Kültürü* adlı kitaplarla *Kibar Feyzo, Salako ve Her Çocuk Özeldir* filmlerini çağrıştırmıştır. Bu kitap, kurgusal kitapların (Butler, vd., 2012; Martin ve Kragler, 2012; Batur, 2013) yanında falaka ya da cezayı işleyen bilgi verici kitapların da yer aldığı görülmektedir.

Genel olarak kitap okuyan öğrencilerin kitaplarla ilgili hatırladığı, okuduğu, ilişkilendirdiği kitap ya da filmlerde çeşitlilik olduğu görülmektedir. Burada dikkat çekici nokta, hemen hemen her kitapla ilgili yirmi ile otuz arasında öğrencinin okutulan kitap dışında daha önce hiç kitap okumamış olmasıdır. Bu durum son derece dikkat çekici bir sorun olarak görülmektedir. Bu çalışmanın asıl odaklandığı konu her ne kadar çağrışımlar olsa da, merak edilen durum öğrencilerin okuyup okumadıklarını farklı bir uygulamayla ortaya çıkarmaktır. Çalışma göstermiştir ki kitap okuma uygulamaları sadece inceleme boyutunda bırakılmaması, öğrencilerin kitabın içine çekilmesi, kitabın içine çekilen öğrencinin de diğer öğrencilerle sınıfta etkin bir şekilde rol almasının sağlanmasıdır.

Sonuç olarak kitap uygulama çalışmalarında okutulan kitapla birlikte farklı kitapların da işlenmesi sağlanmıştır. Bu kitaplarda ele alınan konularla diğer kitaplarda ele alınan konuların benzeşen ve farklılaşan yönlerini ele alarak etkili bir okuma eylemi gerçekleştirilmiştir. Bu uygulama aracılığıyla öğrencilerin hem tür bilgisi hem de ilgi düzeyleri artmış olacaktır. Bunun yanında **EKOÇ Tekniği** uygulamaları sırasında öğrencilerin kitap üzerinde yapacakları tartışma ve bilgi alışverişleri sayesinde hem sınıf içi hem de sınıf dışında daha iyi bir iletişim ortamı sağlanmış olacaktır. **EKOÇ Tekniği** uygulamalarıyla öğrencilere kitaplarla ilgili çağrışımlar yaptırılarak benzer türdeki kitapların okunması sağlanabilir. Böylece öğrencilerin kitap okumaya yönelik tutumları olumlu yönde değişerek merak duygularının gelişmesine ortam hazırlanabileceği ve daha

etkili okuma eylemleri geliştirileceği düşünülmektedir. Bunun yanında öğrencilerin kitap özetlerini okumak yerine ayrıntılı bir şekilde kitap okuma davranışlarını kazanmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Arı, G. ve Okur, A. (2013). Öğrencilerin ilköğretim 100 temel eseri okuma durumu, TSA, 17(3), 307-328.
- Armstrong, S.L. ve Newman, M. (2011). Teaching textual conversations: intertextuality in the college reading classroom, *Journal of College Reading and Learning*, 6-76.
- Barchard, K. A. vd. (2013). Measuring the ability to perceive the emotional connotations of written language, *Journal of Personality Assessment*, 95(4), 332-342.
- Batur, Z. (2013). The analysis of the level of students' perception of the messages in fictive texts, *Reading Improvement*, 43-71.
- Batur, Z., Gülveren, H. ve Bek, H. (2010). Öğretmen adaylarının okuma alışkanlıkları üzerine bir araştırma: Uşak eğitim fakültesi örneği, *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 32-49.
- Blankenburg, vd., (2016). Fostering today what is needed tomorrow: investigating students' interest in science, *Science Education*, 100(2), 364-391.
- Bradley, M. (2016) What's reading got to do with I, *Reading Improvement*, 107-113.
- Butler, A. C. vd., (2012). Inferring facts from fiction: reading correct and incorrect information affects memory for related information, *MEMORY*, 20 (5), 487-498.
- Byhring, A. K. Ve Knain, E. (2016). Intertextuality for Handling Complex Environmental Issues, *Res Sci Educ* 46, 1-19.
- Carrilho, A. ve Hage, S. (2017). Metacognitive reading strategies of children with learning disabilities, *CoDAS*, 29(3), 1-6.
- Chang, E.M. ve Avila C. R. B. (2014). Reading comprehension on the last grades of cycles I and II of elementary school, *CoDAS*, 26(4):276-85.
- Charzyńska, (2015). Text topic interest, willingness to read and the level of reading comprehension among adults – the role of gender and education level, *New Educational Review*, 84-95.
- Chen, C. ve Shan, X. (2015). A contrastive analysis of connotations of “蛇 (she)” and “snake”, *Journal of Language Teaching and Research*, 6(1), 216-224.
- Clayton, E. (2008). Aesop, aristotle, and animals: the role of fables in human life, *XXI*(1, 2), 179-200.
- Clinton, V. (2015). Examining associations between reading motivation and inference generation beyond reading comprehension skill, *Reading Psychology*, 36, 473-498.
- Dhanapala, K. ve Hirakawa, Y. (2016). L2 reading motivation among Sri Lankan university students, *Reading Psychology*, 37, 202-229.
- Edmunds, L. (2001). Intertextuality and the reading of roman poetry, *The Johns Hopkins University Press: Baltimore And London*
- Fisher, D., Frey, N. ve Lapp, D. (2008). Shared readings: modeling comprehension, vocabulary, text structures, and text features for older readers. *The Reading Teacher*, 61(7), 548-556.
- Fletcher, J. (2014). A review of “effective” reading literacy practices for young adolescent 11 to 13 year old students, *Educational Review*, 66(3), 293-310.
- Frankel, K. vd.,(2016) . From "what is reading?" to what is literacy? *Journal Education*, 196(3), 7-17.
- Friend, R. (2001). Teaching summarization as a content area reading strategy, *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 44(4), 320-329.
- Gambrell, L. B. (2015). Getting students hooked on the reading habit, *The Reading Teacher*, 69(3), 259-263.

- Grushka, K. (2010). Conceptualising visual learning as an embodied and performative pedagogy for all classrooms, *Encounters on Education*, 11, 13-23.
- Halász, L., Short, M. ve Varga, A. (2002). A cross-cultural study of fictional and non-fictional text understanding, *Poetics*, 30(3), 195-21.
- Hibbing, A.N. ve Rankin-Erickson, J.L. (2003). A picture is worth a thousand words: Using visual images to improve comprehension for middle school struggling readers. *The Reading Teacher*, 56 (8), 758-77
- Hodapp, A. F. (2016). Turn off the television and read, *Reading Improvement*, 114-120.
- Ilyas, A. (2013). The Important of connotation in literary translation, *AWEJ Special Issue on Literature*, 1, 248- 263.
- Klein, J. ve Stuart, E. (2012). Using art to teach reading comprehension strategies: lesson plans for teachers, Lanham : R&L Education.
- Kwong, O. Y. (2011). Annotating the structure and semantics of fables, 25th Pacific Asia Conference on Language, Information and Computation, 275-282.
- Koning, B. ve Schoot M. (2013). Becoming part of the story! refueling the interest in visualization strategies for reading comprehension, 25, 261-287.
- Kong, Y. (2014) An analysis of english and chinese numerical idioms sharing the equivalent connotations, *Theory and Practice in Language Studies*, 4(10), 2194-2202.
- Körner, C. ve Albert, D. (2002). Speed of comprehension of visualized ordered sets. *Journal of Experimental Psychology: Applied*, 8, 57-71.
- Lawton, B. (2011). What's in a name? denotation, connotation, and "a boy named sue", *Communication Teacher* 25(3), 136-138.
- Long, D. ve Szabo, S. (2016). E-readers and the effects on students' reading motivation, attitude and comprehension during guided reading, *Cogent Education*, 1-11.
- Martin, L. ve Kragler, S. (2012). early signs of self-regulating print: kindergartners at work reading to understand fiction and nonfiction text, *Journal of Research in Childhood Education*, 26, 141-153.
- Merga, M. K. (2017). What motivates avid readers to maintain a regular reading habit in adulthood? *Australian Journal of Language and Literacy*, 40(2), 146-156.
- McGeown, S. vd. (2015). Exploring the relationship between adolescent's reading skills, reading motivation and reading habits, *Read Writ*, 28, 545-569.
- Naeghel vd, (2014). The role of teacher behavior in adolescents' intrinsic reading motivation, *Read Writ*, 27, 1547-1565.
- Nippold, M. A. (2017). Reading comprehension deficits in adolescents: addressing underlying language abilities, *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 48, 125-131.
- Park, J. (2015). Insights into Korean EFL students' reading motivation, proficiency, and strategy use, *English Teaching*, 70(1), 57-74.
- Panico, J. ve Healey, E. (2009). Influence of text type, topic familiarity, and stuttering frequency on listener recall, comprehension, and mental effort, *Journal of Speech, Language & Hearing Research*, 52, 534-546.
- Prentice, D., Gerrig, R.J. ve Bailis, D. J. (1997). What readers bring to the processing of fictional texts, *Psychonomic Bulletin & Review*, 4 (3), 416-420.
- Recht, D. ve Leslie, L. (1988). Effect of prior knowledge on good and poor readers' memory of text, *Journal of Educational Psychology* 1, 16-20.
- Rupley, W. H. ve Blair, T. R. (1978). Characteristics of effective reading instruction, *Education Leadership*, 171-173.
- Schaffner, E., Philipp, M. ve Schiefele, U. (2016). Reciprocal effects between intrinsic reading motivation and reading competence? A cross-lagged panel model for

- academic track and nonacademic track students, *Journal of Research in Reading*, 39(1), 19–36.
- Schiefele, U. ve Schaffner, E. (2016). Factorial and construct validity of a new instrument for the assessment of reading motivation, *Reading Research Quarterly*, 51(2), 221-237.
- Teng, F. ve He, F. (2015). Towards effective reading instruction for chinese efl students: perceptions and practices of lexical inferencing, *The English Teacher*, XLIV(2), 56-73.
- Quadir, B. ve Chen, N. (2015). The Effects of reading and writing habits on learning performance in a blog learning environment, *Asia-Pacific Edu Res.*, 24(4), 635–644.
- Walmsley, S. A. (2006). Getting the big idea: a neglected goal for reading comprehension. *The Reading Teacher*, 60(3), 281–285.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, Seçkin Yayıncılık.